

1. ...КЪДЕ СЕ ОЗОВАХМЕ?

1.1. В РИТЪМА НА АЛГОРИТЪМА

Затворете очи и си представете, че сте се върнали няколко години назад във времето. Някой ви разказва как ще изглежда бъдещето...

Телефон в джоба, който е мощен компютър. Може да ни свърже с всеки човек на планетата, да се видим в реално време, да поговорим. В него имаме безкраен списък от филми и музика, достатъчно е да ги разместим с показалец. Море от цялата информация, събрана от човечеството за хилядолетната му история, е пред нас. Достатъчно е да знаем какво точно търсим.

Социални мрежи. Платформи, където всеки има правото да сподели това, което му е важно. Да разказва истории, да показва снимки, да обсъжда с останалите всяка важна тема, пред която се изправяме като индивиди, като народи, като цивилизация и биологичен вид.

Появяват се алгоритми, които превеждат между езиците и правят комуникацията толкова достъпна, колкото никога. Само по описание създават невероятни изображения, в които се крие едновременно човешката креативност и един различен, неочакван поглед.

Новините идват за части от секундата от безброй източници. Подреждат се сами така, както всеки би искал да бъдат избрани конкретно за него.

Всички хора са на ръка разстояние, за да си помагат, когато е нужно.

Достатъчно е само да скролнеш надолу...

Надявам се, не сте затворили очи, защото (все още) книгите са живи и те се четат с очи, толкова широко отворени, колкото е умението на автора да увеличи с думи. С истории.

Бъдещето е тук и имаме безброй причини да му се радваме. Толкова много блага, които фантастите само са мечтали, че някога ще бъдат в ръцете ни, са реалност. При това преди още да се сменят поколенията, за които са изглеждали невъзможни... Вълнуващо е. А се задават и още по-вълнуващи неща!

Този път отворете очи, нека отново чуем същия глас, който няколко години по-рано ни казва как ще изглежда светът.

Глобална мрежа, управлявана от няколко огромни компании, които са се озовали на своите тронове почти случайно, но умело са разделили света на сфери на влияние, управляват и формират мнения. Знаят ужасно много за всеки един от нас, който съвсем доброволно им е дарил данните си в търсене на ежедневно удобство.

Мнението ни се формира от тях, събираме се и се настроиваме едни срещу други заради тях. Защото така им е най-изгодно, с идеята да задържат погледа ни, да улавят и продават времето ни.

Но не и вниманието ни, него вече го няма. Те ни бомбардират с фалшивата серотонинова радост от всяка следваща секунда в мрежата, за да я използват срещу нас.

Докато ние просто скролваме.

Бъдещето на технологиите вече е тук, с безкрайните му страни и истории. Според Иван Попов, последния герой, с когото ще се срещнем на тези страници, то тепърва се задава, а това са само първите му образи, знаците за голямата промяна. А когато бъдещето дойде, настоящето ще изчезне такова, каквото го познаваме.

Благодаря ви, че сме заедно, за да поговорим. За бъдещето, в което се оказахме, без да имаме време да се замислим. За метафорите и смисъла. За „следващото бъдеще“, което идва зад ъгъла, докато сме твърде заети да го обсъдим и осмислим.

Докато просто скролваме...

1.2. ДИГИТАЛНА ИСТОРИЯ

Цяла нощ той се въртя като над тлеещи въглени и накрая просто се събуди с решението, което, без да се усети, в някакъв момент се беше появило в съзнанието му: ще стане програмист.

Ама как така? Нали след няма и месец трябваше да се роди синът му?! Имаше си професия, работеше това, което винаги е мечтаел, колегите му бяха като семейство...

Беше видял как изглежда програмирането само от най-базовия едномесечен курс... Ама какво е това програмиране, нали за да успееш там, трябва да си силен по математика? Да знаеш какво правят компютрите?...

Букви/цифри

Компютрите правят магия, дотолкова знаеше. Вече беше на 33 и ги познаваше само като магическите кутии, които най-добрият му приятел винаги знае как да поправи.

Беше му ясно, че ще стане журналист, още на 5. Щракаше по пишещата машина на баба, този реликт от преддигиталния свят, за да създава първия си вестник. Началото на 90-те, споделяше какво се е случило с приятелите му, разказваше за света на гаргите над Южния парк, но и навлизаше в политиката.

Думите бяха неговата сила и слабост. Като ученик пишеше стихове и ги публикуваше в списание „Родна реч“, което от столетие се беше превърнало в камината, където да заискрят млади таланти на писаната реч. Не че не се надяваше да успее покрай това и с момичетата, не му се получаваше, но това е друга тема.

„Мечтая да стана писател, добър писател...“, каза една нощ, когато се свърза по радиото с любимото си предаване „Нощен Хоризонт“.

Нули/единици

После порасна. Продължи по отгъкания път, приеха го да следва журналистика.

И се научи на този занаят, попадна на стаж в най-оригиналния за времето си ежедневник, научи се на правилата на играта. Разбра, че

няма кой да чака музата ти да дойде, докато междуременно страницата, отредена за това, което ще напишеш, стои бяла.

Първата му задача беше да прекара нощно дежурство в линейка. „Най-страшно е, когато родителите на едно дете наркоман ти кажат: „Не си прави труда да го спасяваш“, разказваше лекарката, докато тичаха по адресите.

Продължи да тича, смени вестника със списание. Имаше късметта да пише всичко, което си иска. Да интервюира писателите, които са го вълнували, от всичките толкова различни поколения. Да пътува и разказва, да споделя съдби така, както се беше научил, според уменията и силите си. Да разказва за срещите си с големи личности на отиващото си време и на това, което се задава.

Написа и роман. Романтичен, насочен срещу всичко онова, което ни отнемат технологиите. Разказваше възможно най-истинската история на фотографа, полетял срещу стереотипите, умеещ да рисува само с едно щракване разкази и сюжети, които вълнуват. С история, достойна и за самите негови истории.

Минало/бъдеще

И ето че стигаме до онази нощ с въглените. Не беше минала и година от излизането на романа, в който главният герой има три дъщери, а постепенно губи, по един или друг начин, всяка от тях. Но не губи себе си.

Тогавата той реши, че ще остави пътя си и ще стане програмист. Защото го дължи на детето, което скоро ще му се роди.

В списанието, в което работеше, имаше рубрика за смислените начинания; онези, които имат силата да променят настоящето. И така се озова в СофтУни, школа, която учи хората да навлизат в мистичните дебри на програмирането и софтуерния свят. Създателят Светлин Наков владееше магията да увеличи, и до днес продължава да печели нови хора за този път и именно това му разказа той, когато двамата се срещнаха, за да подготвят статията.

Започва се с едномесечен курс, в който само да се докоснеш до това, което представлява програмирането...

А то... се оказа и интересно, и увеличащо, и творческо по своя си начин занимание. По-различно от писането на статия и роман, или не чак толкова.

Хора/алгоритми

То се оказа цял нов свят, в който нашият герой не мислеше, че е готов да попадне, поне не преди онази нощ.

После отиде и предупреди, че това е пътят, след година ще напусне работата си в списанието.

И разбира се, се провали още на първия по-сериозен изпит. Но какво от това.

Детето се роди, той се чудеше дали няма да проговори езици за програмиране преди българския. Дали няма да му е по-познат говорът на лектора, ускорен на двойна скорост, както типично слушаше лекциите нощем, докато детето не спеше.

Но не, момчето проговори на български, а той – на JavaScript. Получи първата си покана за работа от човек, който се беше впечатлил от романа му дотолкова, че не се съмняваше, че може да програмира. Да, тогава звучеше странно...

После навлезе в новата професия. Разбра, че има да учи прекалено много още за нея... и побърза да учи. Навлизаше в безброй области, за чието съществуване не подозираше, постепенно свикна с работата си и дори се научи да ѝ се наслаждава.

И все пак нещо липсваше. Скоро предстоеше да се роди и вторият му син, а той пак се въртеше и се чудеше... дали пък няма как да срещна двата свята, които само на пръв поглед са в противовес – точния и хуманитарния, буквите на програмите с тези на историите?

Дали не е дошло времето да пише? Ей тъй, за кеф и смисъл. Да разказва за технологиите. За това, което ни дават и отнемат. За смислените истории, които рисуват всеки ден. Които ни трогват и които ни плашат. За въпросите, които така и не си задаваме, а ни задава времето. Дали в това има смисъл?

Така се роди и сайтът „Дигитални истории“ на домейн с фамилията му.

Аз/ти

Да, извинявайте, че на пръв поглед не давам думата от първо лице на героя на тази най-кратка дигитална история. Няма да бъде така със следващите.